

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СЛОВНИК
ПОБУТОВИХ
ВИСЛОВІВ**



ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СЛОВНИК ПОБУТОВИХ ВИСЛОВІВ

Лиман/Кропивницький – 2025

УДК 811.161.2'373.6/.7(038)

С 48

**Словник висловів / за ред.: М. В. Єрмолаєвої, Ю. С. Сердюченко.
Лиман/Кропивницький: ДНМУ, 2025. 22 с.**

Редактори: Майя ЄРМОЛАЄВА
Юлія СЕРДЮЧЕНКО

Укладач: Юлія СЕРДЮЧЕНКО

Респонденти: Світлана БАНІК, фахівець навчально-методичного відділу
Олександр ГОЦУЛЯК, здобувач освіти факультету фармації та стоматології
Майя ЄРМОЛАЄВА, в. о. ректора ДНМУ
Надія ІВАНЧЕНКО, методист навчально-методичного відділу
Анна КАДУКОВА, здобувачка освіти медичного факультету № 2
Наталія КІТЕНКО, здобувачка освіти медичного факультету № 2
Дарина КОЗЛОВСЬКА, здобувачка освіти медичного факультету № 2
КОЛЕКТИВ навчально-методичного відділу
КОЛЕКТИВ навчально-наукового інституту післядипломної освіти
Олена КОРНЄЄВА, викладач кафедри теоретичних дисциплін
Марія КРІСЮК, здобувачка освіти медичного факультету № 2
Яна ЛАПІЦЬКА, методист вищої категорії навчально-методичного відділу
Олена САМОЙЛЕНКО, завідувачка кафедри теоретичних дисциплін
Юлія СЕРДЮЧЕНКО, уповноважена особа ДНМУ із захисту державної мови

Рецензент: Оксана ДУДІНА

Словник побутових висловів є результатом проєкту в ДНМУ «Карта крилатих висловів», приуроченому до Дня української писемності та мови. У даній роботі зібрано улюблені або часто вживані, цікаві та смачні слова й вислови учасників освітнього процесу Донецького національного медичного університету. У словнику всі лексеми розділено за категоріями, а саме: за алфавітом, за регіонами, де почуто сполуки, окремо лексеми та вислови.

Затверджено Вченою радою Донецького національного медичного університету від 20 лютого 2025 року, протокол № 6.

Зміст

За алфавітом	4
За регіонами	10
Лексеми	15
Вислови	17



ЗА АЛФАВІТОМ

А

А баба-яга проти

А куди діватись? (немає іншого вибору)

А куди тебе дівають, бідолаха? (коли не можна відмовити в проханні)

А нам своє робить

А що робить (стверджувальна інтонація; нікуди діватися, все одно треба виконувати те, що не хочеться)

Аби день до вечора

Аби не мовчки

Аж самому смішно (про дурний вчинок)

Ангельське терпіння (безмірне терпіння)

Б

Баба з возу, кобилі легше

Бачиш двері – мацай клямку (коли просиш вийти небажаного гостя)

Бред сивої кобили

В

Варити воду

Василі, Василь (про людей, до яких ставишся без поваги)

Веломашина

Вилами по воді писано

Вилупити беньки (пильно за кимось спостерігати)

Від гріха подалі

Від роботи дохнуть коні, ну, а я безсмертний поні

Водити за ніс (дурити)

Впасти – з віника не встать

Вредний

Вспіти (встигнути)

Всю життя

Г

Гарній дитині гарно і в свитині

Гарній дівці гарно й в пілці

Гаряче. Студи, дураче, під носом вітер

Гени пальцем не розмажеш

Глухий, як тетеря

Голова, як яечечко (про свіжу коротку чоловічу стрижку)

Грець із ним

Гурок (огірок)

Д

Де ступне, там і брехне
Деся там мій вовк одинокий швендяє без пиріжків
Дивитись, як баран на нові ворота (витріщатися на нові ворота)
Дирчик (мотоцикл)
Дістав до болезні Боткіна
До побачення, телебачення
До сьомого поту (тяжко)
Добренько
Допетряти (зрозуміти)
Дохтір (лікар)
Дрижики продавати (мерзнути)
Дуйчик (тепловий обігрівач)
Дурень думкою багатіє
Дякую, по спині палякою / калякаю

Ж

Живіт бурчить – їсти хоче
Живіт пісні співає (голодний)
Жовтенький

З

З притиском (суворо)
З часом з квасом
З'їсти жменю семечек – одне й те ж, що облизати метр на метр асфальту
За дурною головою і ногам нема спокою
За тридев'ять земель (дуже далеко)
За царя Панька
Задубнути (змерзнути)
Зарубати на носі (запам'ятати)
Зиркати / зирити (прискіпливо дивитися)
Змерзла, мавпочка?
Змішалися і коні й люди

І

І кінь не валявся (ще не розпочата робота)

Ї

Їж, поки рот свіж, бо як зів'яне, то й собака не загляне
Їй / йому вірити – собі не довірять

К

Какарь (цукор)
Карасі (шкарпетки)

Каші не звариш (неможливо домовитися)
Кетозавьорт / кети крутнуть (засинати)
Кімарнуть (дрімати)
Клепки не вистачить (немає розуму)
Коваль кує коня, а жаба собі ногу підставляє
Коли були малі, носили постолі, а вирости великі, то носим черевики
Коли ковбасі крила – то кращої птиці на світі не було б
Котики, котик (про дорогих людей)
Красива, як свиня сива
Кров з молоком (дуже мало)
Кумецало (кум)
Куштувать

Л

Лінько (лінива людина)
Ляпає, як корова після гички (говорити нісенітницю)

М

Манатки (речі)
Мерзни, мерзни, вовчий хвіст
Мертві бджоли не гудуть, а якщо гудуть, то тихо-тихо
Ми ж не такі (ствердження про невиконання поганих дій у відповідь)
Мишачий хвостик (про тонке волосся)
Мняско (м'ясо)
Мов бджіл у вулику
Мозок кипить / закипає (напружено думати)
Морочити голову (вводити в оману)
Мох і трава (коли у справах повний безлад)

Н

На всю губу (заможно)
На переправі коней не мінняють
На тебе роботун напав? (коли є завзяття працювати, виконувати роботу)
На чистоту (відверто)
Нагадай козі смерть
Намилитись (іти кудись)
Наче корова язиком злизала
Не будеш учитись, будеш неуком
Не до вас барабан, ви і не танцюйте
Не дригайся, як загусениця
Не злипнеться? (про надмірне вживання солодкого)
Не кажи «гоп»
Не колотись (заклик не перейматися якимись проблемами)
Не лізь поперед батька в пекло

Не псеш (не нервуй)
Не свистить (не підходить, не пасує)
Не так сталося, як гадалося
Не так, а за гроші
Непереливки
Не (ні)
Ні риба, ні м'ясо
Нос / ніс тече (нежить)
Носиться, як дурень зі ступою

О

Ото мені ще (замість того, щоб насварити)
Ох, і верша здорова (про людину, яка позіхає, не прикриваючи рота)
Ох, ти й підірваний / підірвана
Оце ти маху дав (хтось помилився)
Очима пекти
Очухатися (одужати)

П

Пальця в рот не клади
Пар костей не ломе
Пасти задніх
Пацька (поросся)
Пацьорки (про тонке пасмо волосся)
Передати куті меду
Перекусив трохи (не наївся)
Перепунькав (переплутав)
Пижик (нерозчесане волосся)
Пиний (п'яний)
Плакать, як з гори котиться
По самісінькі вуха
Поживемо – побачимо
Порвав, як свиня хвуфайку
Приймальня президента (коли багато телефонних дзвінків)
Пришпандьорити (приєнати, приклеїти тощо)
Псешити (нервувати)

Р

Рекендики (підозрілі особи)
Роби, що маєш, і будь, що буде
Роботи – непочатий край (багато роботи)
Розбити глека
Розбуркатися (прокинутися)

С

Самий цинус (найсмачніша частина страви)
Свій до свого по своє
Сліпенька
Собакевич (собака)
Сонько (людина, яка любить спати)
Сусліки (про людей, які не входять до категорії дорогих)
Сухе дерево довго скрипить (про людину, яка має багато хронічних захворювань, але довго живе)

Т

«Так, так», – сказав бідняк
Та чим там думать?
Такий ледачий, аж смердить
Там хо-хо? (на вулиці холодно?)
Тебе всю ніч свинки смоктали (про скуйовджене волосся після сну)
Ти й мертвого дістанеш
Ти ся успокоїш? (ти заспокоїшся?)
Тикатись-микатись
Тіф (коротка зачіска)
Тішитися
Тормозок (їжа, яку беруть із собою на роботу чи навчання, перекус)
Тоскно
Трохом пахне (мало чогось)
Тьопати (іти)
Тю
Тю, тю – на кутю, а яйця – на Пасху, а тобі – ковбаску
Тягти жили (вимотувати когось)

У

У свинячий голос (дуже пізно)
Усе не слава богу (про постійні проблеми)

Х

Хай йому грець
Хвоська (зачіска «хвіст»)
Химині кури
Хліба ми і вдома поїмо
Ходня (курячі лапки, в основному варені)
Хома невіруючий
Хто б сумнівався

Ц

Це все баловство

Ч

Чаркувати

Чаша терпіння повна вщерть (не стало більше сил)

Чихвостити (сварити, вичитувати)

Чікатися (запізнюватися, довго щось робити, довго збиратися)

Чуеш? (при звертанні)

Чуні (домашні хутряні капці)

Чуть не вбила (під час випадкового зіткнення людей)

Ш

Шо занадто, то не здорово

Шо це за любов проснулася? (раптовий прояв почуттів)

Шо-шо?

Шуруй (наказ іти)

Щ

Щось у лісі здохло (несподіванка від дій іншої людини)

Я

Як до Києва рачки

Як з гуся вода

Як з козла молока (з чогось немає толку)

Як зайцю стоп-сигнал (щось недоречне)

Як мертвому припарки (непотрібне)

Як не наївся, то й не налижешся

Як об стінку горохом

Як Пилип з конопель

Як свиня на коня (не схожі)

Як собак нерізаних (багато чогось)

Як я тебе ненавиджу за твої безстижі сірі очі (про прихильність до когось)

Якби ковбасі крила, то кращої птиці на світі не було

Ясно, що діло тьомне

ЗА РЕГІОНАМИ

Вінниччина

Гарній дівці гарно й в пілці
Коваль кує коня, а жаба собі ногу підставляє
Не до вас барабан, ви і не танцюйте

Волинь

Де ступне, там і брехне
Добренько
Сухе дерево довго скрипить (про людину, яка має багато хронічних захворювань, але довго живе)
Ходня (курячі лапки, в основному варені)

Донеччина

«Так, так», – сказав бідняк
А баба-яга проти
А куди діватись? (немає іншого вибору)
А куди тебе дівать, бідолаха? (коли не можна відмовити в проханні)
А нам своє робить
А що робить (стверджувальна інтонація; нікуди діватися, все одно треба виконувати те, що не хочеться)
Аби не мовчки
Аж самому смішно (про дурний вчинок)
Баба з возу, кобилі легше
Василі, Василь (про людей, до яких ставишся без поваги)
Вилупити беньки (пильно за кимось спостерігати)
Від гріха подалі
Вредний
Вспіти (встигнути)
Всю життя
Гаряче. Студи, дураче, під носом вітер
Гени пальцем не розмажеш
Голова, як яєчечко (про свіжу коротку чоловічу стрижку)
Грець із ним
Дирчик (мотоцикл)
Дістав до болізни Боткіна
До побачення, телебачення
Допетряти (зрозуміти)
Дохтір (лікар)
Дрижики продавати (мерзнути)
Дуйчик (тепловий обігрівач)
Дурень думкою багатіє
Дякую, по спині палякою / калякаю

Живіт бурчить – їсти хоче
Живіт пісні співає (голодний)
Жовтенький
З часом з квасом
З'їсти жменю сємечек – одне й те ж, що облизать метр на метр асфальту
За дурною головою і ногам нема спокою
За царя Панька
Задубнути (змерзнути)
Зиркати / зирити (прискіпливо дивитися)
Змерзла, мавпочка?
Змішалися і коні й люди
І кінь не валявся (ще не розпочата робота)
Їй / йому вірити – собі не довірять
Какарь (цукор)
Карасі (шкарпетки)
Кетозавьорт / кети крутнуть (засинати)
Кімарнуть (дрімати)
Клепки не вистачить (немає розуму)
Коли ковбасі крила – то кращої птиці на світі не було б
Котики, котик (про дорогих людей)
Красива, як свиня сива
Кумецало (кум)
Куштувать
Лінько (лінива людина)
Манатки (речі)
Мерзни, мерзни, вовчий хвіст
Мертві бджоли не гудуть, а якщо гудуть, то тихо-тихо
Ми ж не такі (ствердження про невиконання поганих дій у відповідь)
Мишачий хвостик (про тонке волосся)
Мняско (м'ясо)
Мозок кипить / закипає (напружено думати)
На переправі коней не міняють
На тебе роботун напав? (коли є завзяття працювати, виконувати роботу)
Нагадай козі смерть
Намилитись (іти кудись)
Не будеш учиться, будеш неуком
Не дригайся, як загусениця
Не злипнеться? (про надмірне вживання солодкого)
Не кажи «гоп»
Не колотись (заклик не перейматися якимись проблемами)
Не лізь поперед батька в пекло
Не псеш (не нервуй)
Не свистить (не підходить, не пасує)
Не так сталося, як гадалося

Не так, а за гроші
Непереливки
Не (ні)
Нос / ніс тече
Носиться, як дурень зі ступою
Ото мені ще (замість того, щоб насварити)
Ох, і верша здорова (про людину, яка позіхає, не прикриваючи рота)
Ох, ти й підірваний / підірвана
Оце ти маху дав (хтось помилився)
Очухатися (одужати)
Пар костей не ломе
Пацька (поросся)
Пацьорки (про тонке пасмо волосся)
Передати куті меду
Перекусив трохи (не наївся)
Перепунькав (переплутав)
Пижик (нерозчесане волосся)
Пиний (п'яний)
Плакати, як з гори котиться
Поживемо – побачимо
Приймальня президента (коли багато телефонних дзвінків)
Пришпандьорити (приенати, приклеїти тощо)
Псєшити (нервувати)
Роби, що маєш, і будь, що буде
Роботи – непочатий край (багато роботи)
Розбуркатися (прокинутися)
Самий цинус (найсмачніша частина страви)
Сліпенька
Собакевич (собака)
Сусліки (про людей, які не входять до категорії дорогих)
Та чим там думать?
Там хо-хо? (на вулиці холодно?)
Тебе всю ніч свинки смоктали (про скуйовджене волосся після сну)
Ти й мертвого дістанеш
Тикатись-микатись
Тіф (коротка зачіска)
Тормозок (їжа, яку беруть із собою на роботу чи навчання, перекус)
Тоскно
Трохом пахне (мало чогось)
ТЬопати (іти)
Тю
Тю, тю – на кутю, а яйця – на Пасху, а тобі – ковбаску
Усе не слава богу (про постійні проблеми)
Хай йому грець

Хвоська (зачіска «хвіст»)
Хліба ми і вдома поїмо
Хто б сумнівався
Це все баловство
Чаркувати
Чихвостити (сварити, вичитувати)
Чікатися (запізнюватися, довго щось робити, довго збиратися)
Чуні (домашні хутряні капці)
Чуть не вбила (під час випадкового зіткнення людей)
Шо занадто, то не здраво
Шо це за любов проснулася? (раптовий прояв почуттів)
Шо-шо?
Шуруй (наказ іти)
Щось у лісі здохло (несподіванка від дій іншої людини)
Як до Києва рачки
Як з гуся вода
Як мертвому припарки (непотрібне)
Як не наївся, то й не налижешся
Як об стінку горохом
Як свиня на коня (не схожі)
Як собак нерізаних (багато чогось)
Як я тебе ненавиджу за твої безстижі сірі очі (про прихильність до когось)
Якби ковбасі крила, то кращої птиці на світі не було
Ясно, що діло тьомне

Житомирищина

Гурок (огірок)
Коли були малі, носили постолі, а вирости великі, то носим черевики

Запоріжчина

Порвав, як свиня хвуфайку

Кіровоградщина

Аби день до вечора
Ангельське терпіння (безмірне терпіння)
Бачиш двері – мацай клямку (коли просиш вийти небажаного гостя)
Бред сивої кобили
Варити воду
Вилами по воді писано
Від роботи дохнуть коні, ну, а я безсмертний поні
Водити за ніс (дурити)
Впасти – з віника не встать
Гарній дитині гарно і в свитині
Десь там мій вовк одинокий швендяє без пиріжків

Дивитись, як баран на нові ворота (витріщатися на нові ворота)
До сьомого поту (тяжко)
З притиском (суворо)
За тридев'ять земель (дуже далеко)
Зарубати на носі (запам'ятати)
Їж, поки рот свіж, бо як зів'яне, то й собака не загляне
Каші не звариш (неможливо домовитися)
Кров з молоком (дуже мало)
Ляпас, як корова після гички (говорити нісенітницю)
Мов бджіл у вулику
Морочити голову (вводити в оману)
Мох і трава (коли у справах повний безлад)
На всю губу (заможно)
На чистоту (відверто)
Наче корова язиком злизала
Ні риба, ні м'ясо
Очима пекти
Пальця в рот не клади
Пасти задніх
По самісінькі вуха
Рекендики (підозрілі особи)
Розбити глека
Сонько (людина, яка любить спати)
Такий ледачий, аж смердить
Тягти жили (вимотувати когось)
У свинячий голос (дуже пізно)
Химині кури
Хома невіруючий
Чаша терпіння повна вщерть (не стало більше сил)
Чуєш? (при звертанні)
Як з козла молока (з чогось немає толку)
Як зайцю стоп-сигнал (щось недоречне)
Як Пилип з конопель

Львівщина

Свій до свого по своє
Ти ся успокоїш? (ти заспокоїшся?)
Тішитися

Харківщина

Веломашина (велосипед)
Глухий, як тетеря

ЛЕКСЕМИ

В

Василі, Василь (про людей, до яких ставишся без поваги)
Веломашина (велосипед)
Вредний
Вспіти (встигнути)

Г

Гурок (огірок)

Д

Дирчик (мотоцикл)
Добренько
Допетряти (зрозуміти)
Дохтір (лікар)
Дуйчик (тепловий обігрівач)

Ж

Жовтенький

З

Задубнути (змерзнути)
Зиркати / зирити (прискіпливо дивитися)

К

Какарь (цукор)
Карасі (шкарпетки)
Кетозавьорт (засинати)
Кімарнуть (дрімати)
Котики, котик (про дорогих людей)
Кумецало (кум)
Куштувать

Л

Лінько (лінива людина)

М

Манатки (речі)
Мняско (м'ясо)

Н

Не злипнеться? (про надмірне вживання солодкого)
Не псеш (не нервуй)

Не свистить (не підходить, не пасує)
Непереливки
Неє (ні)

О

Очухатися (одужати)

П

Пацька (поросся)
Перепунькав (переплутав)
Пижик (нерозчесане волосся)
Пиний (п'яний)
Псешити (нервувати)

Р

Рекендики (підозрілі особи)
Розбуркатися (прокинутися)

С

Сліпенька
Собакевич (собака)
Сонько (людина, яка любить спати)
Сусліки (про людей, які не входять до категорії дорогих)

Т

Тіф (коротка зачіска)
Тішитися
Тормозок (їжа, яку беруть із собою на роботу чи навчання, перекус)
Тоскно
Тьопати (іти)
Тю

Х

Хвоська (зачіска «хвіст»)

Ч

Чаркувати
Чихвостити (сварити, вичитувати)
Чікатися (запізнюватися, довго щось робити, довго збиратися)
Чуеш? (при звертанні)
Чуні (домашні хутряні капці)

Ш

Шуруй (наказ іти)

ВИСЛОВИ

А

А баба-яга проти

А куди діватись? (немає іншого вибору)

А куди тебе дівають, бідолаха? (коли не можна відмовити в проханні)

А нам своє робить

А що робить (стверджувальна інтонація; нікуди діватися, все одно треба виконувати те, що не хочеться)

Аби день до вечора

Аби не мовчки

Аж самому смішно (про дурний вчинок)

Ангельське терпіння (безмірне терпіння)

Б

Баба з возу, кобилі легше

Бачиш двері – мацай клямку (коли просиш вийти небажаного гостя)

Бред сивої кобили

В

Варити воду

Вилами по воді писано

Вилупити беньки (пильно за кимось спостерігати)

Від гріха подалі

Від роботидохнуть коні, ну, а я безсмертний поні

Водити за ніс (дурити)

Впасти – з віника не встать

Всю життя

Г

Гарній дитині гарно і в свитині

Гарній дівці гарно й в пілці

Гаряче. Студи, дураче, під носом вітер

Гени пальцем не розмажеш

Глухий, як тетеря

Голова, як яечечко (про свіжу коротку чоловічу стрижку)

Грець із ним

Д

Де ступне, там і брехне

Десь там мій вовк садинок швендяє без пиріжків

Дивитись, як баран на нові ворота (витріщатися на нові ворота)

Дістав до болізни Боткіна

До сьомого поту (тяжко)

Дрижики продавати (мерзнути)
Дурень думкой багатіє
До побачення, телебачення
Дякую, по спині палякою / калякаю

Ж

Живіт бурчить – їсти хоче
Живіт пісні співає (голодний)

З

З притиском (суворо)
З часом з квасом
З'їсти жменю сємечек – одне й те ж, шо облизати метр на метр асфальту
За дурною головою і ногам нема спокою
За тридев'ять земель (дуже далеко)
За царя Панька
Зарубати на носі (запам'ятати)
Змерзла, мавпочка?
Змішалися і коні й люди

І

І кінь не валявся (ще не розпочата робота)

Ї

Їж, поки рот свіж, бо як зів'яне, то й собака не загляне
Їй / йому вірити – собі не довірять

К

Каші не звариш (неможливо домовитися)
Кети крутнуть (засинати)
Клепки не вистачить (немає розуму)
Коваль кує коня, а жаба собі ногу підставляє
Коли були малі, носили постолі, а вирости великі, то носим черевики
Коли ковбасі крила – то кращої птиці на світі не було б
Красива, як свиня сива
Кров з молоком (дуже мало)

Л

Ляпає, як корова після гички (говорити нісенітницю)

М

Мерзни, мерзни, вовчий хвіст
Мертві бджоли не гудуть, а якщо гудуть, то тихо-тихо
Ми ж не такі (ствердження про невиконання поганих дій у відповідь)

Мишачий хвостик (про тонке волосся)
Мов бджіл у вулику
Мозок кипить / закипає (напружено думати)
Морочити голову (вводити в оману)
Мох і трава (коли у справах повний безлад)

Н

На всю губу (заможна)
На переправі коней не міняють
На тебе роботун напав? (коли є завзяття працювати, виконувати роботу)
На чистоту (відверто)
Нагадай козі смерть
Намилитись (іти кудись)
Наче корова язиком злизала
Не будеш учитись, будеш неуком
Не до вас барабан, ви і не танцюйте
Не дригайся, як загусениця
Не кажи «гоп»
Не колотись (заклик не перейматися якимись проблемами)
Не лізь поперед батька в пекло
Не так сталося, як гадалося
Не так, а за гроші
Ні риба, ні м'ясо
Нос / ніс тече (нежить)
Носиться, як дурень зі ступою

О

Ото мені ще (замість того, щоб насварити)
Ох, і верша здорова (про людину, яка позіхає, не прикриваючи рота)
Ох, ти й підірваний / підірвана
Оце ти маху дав (хтось помилився)
Очима пекти

П

Пальця в рот не клади
Пар костей не ломе
Пасти задніх
Пацьорки (про тонке пасмо волосся)
Перекусив трохи (не наївся)
Плакати, як з гори котиться
По самісінькі вуха
Поживемо – побачимо
Порвав, як свиня хвуфайку
Приймальня президента (коли багато телефонних дзвінків)

Пришпандьорити (приєнати, приклеїти тощо)
Передати куті меду

Р

Рекендики (підозрілі особи)
Роби, що маєш, і будь, що буде
Роботи – непочатий край (багато роботи)
Розбити глека

С

Самий цинус (найсмачніша частина страви)
Свій до свого по своє
Сухе дерево довго скрипить (про людину, яка має багато хронічних захворювань, але довго живе)

Т

«Так, так», – сказав бідняк
Та чим там думать?
Такий ледачий, аж смердить
Там хо-хо? (на вулиці холодно?)
Тебе всю ніч свинки смоктали (про скуйовджене волосся після сну)
Ти й мертвого дістанеш
Ти ся успокоїш? (ти заспокоїшся?)
Тикатись-микатись
Трохом пахне (мало чогось)
Тю, тю – на кутю, а яйця – на Пасху, а тобі – ковбаску
Тягти жили (вимотувати когось)

У

У свинячий голос (дуже пізно)
Усе не слава богу (про постійні проблеми)

Х

Хай йому грець
Хліба ми і вдома поїмо
Химині кури
Ходня (курячі лапки, в основному варені)
Хома невіруючий
Хто б сумнівався

Ц

Це все баловство

Ч

Чаша терпіння повна вщерть (не стало більше сил)
Чуть не вбила (під час випадкового зіткнення людей)

Ш

Шо занадто, то не здраво
Шо це за любов проснулася? (раптовий прояв почуттів)
Шо-шо?

Щ

Щось у лісі здохло (несподіванка від дій іншої людини)

Я

Як до Києва рачки
Як з гуся вода
Як з козла молока (з чогось немає толку)
Як зайцю стоп-сигнал (щось недоречне)
Як мертвому припарки (непотрібне)
Як не наївся, то й не налижешся
Як об стінку горохом
Як Пилип з конопель
Як свиня на коня (не схожі)
Як собак нерізаних (багато чогось)
Як я тебе ненавиджу за твої безстижі сірі очі (про прихильність до когось)
Якби ковбасі крила, то кращої птиці на світі не було
Ясно, що діло тьомне

Словник висловів Донецького національного медичного університету

Редактори:

Єрмолаєва Майя В'ячеславівна – в. о. ректора Донецького національного медичного університету, доктор медичних наук, професорка, завідувачка кафедри внутрішньої медицини № 1 ДНМУ.

Сердюченко Юлія Сергіївна – уповноважена особа Донецького національного медичного університету із захисту державної мови.

Упорядник:

Сердюченко Юлія Сергіївна – уповноважена особа Донецького національного медичного університету із захисту державної мови.

Рецензенти:

Дудіна Оксана Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри теоретичних дисциплін Донецького національного медичного університету.

Технічна підтримка:

Гонець Ангеліна – здобувачка освіти медичного факультету № 1.

Каптенар Поліна – здобувачка освіти медичного факультету № 2.

Кіріцева Олександра – здобувачка освіти медичного факультету № 2.

Опанасевич Тетяна – здобувачка освіти медичного факультету № 2.

Павленко Сергій – здобувач освіти медичного факультету № 1.

Подкопаєва Анна – здобувачка освіти медичного факультету № 2.

Юхименко Інна – здобувачка освіти медичного факультету № 2.

Словник висловів ДНМУ затверджено на засіданні Вченої ради Донецького національного медичного університету від 20 лютого 2025 року, протокол № 6.

Донецький національний медичний університет
Лиман/Кропивницький – 2025

